

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
ob odprtju mednarodne krožne poti Carsus Trail – Zeleno srce Krasa**

22. april 2026, Pomnik miru na Cerju

Velja govorjena beseda!

Spoštovana direktorica javnega zavoda Miren Kras mag. Ariana Durnik,
spoštovani župani s slovenske in italijanske strani meje,
cenjeni visoki gostje,
drage prostovoljke in dragi prostovoljci,

dober dan.

Stojimo na tleh, ki so pred štirimi leti dihala ogenj. Spomin na julij 2022 ni le spomin na naravno katastrofo, ampak na grozljivost občutka, kot da se je v Sloveniji in čez mejo v Italiji ustavil čas. Takrat nismo zrli le v goreči borov gozd, zrlimo smo v lastno ranljivost. A prav v tistem dimu se je rodilo nekaj, kar danes s ponosom imenujemo Carsus Trail – Zeleno srce Krasa.

Simbolno je, da to pot odpiramo prav danes, ko ves svet praznuje dan Zemlje. Ta dan nas opominja na našo skupno odgovornost do planeta, Carsus Trail pa je neposredni dokaz, da to odgovornost znamo spremeniti v dejanja in naravi vrniti tisto, kar ji je ogenj vzel.

Vsi se spominjamo prelomnega dobrodelnega koncerta »Skupaj za Kras«. Takrat se niso zbirala le sredstva; takrat se je združevala srčnost Slovenije in sosedov čez navidezno mejo. Pri tem ne morem mimo izjemne vloge Fundacije Vrabček upanja, ki je s svojim imenom in delovanjem postala simbol novega začetka. Fundacija ni bila le zbiralka donacij, temveč vezivo med ljudmi, podjetji in naravo. Dokazali ste, da z majhnimi dejanji in upanjem lahko premikamo gore oziroma – kot tukaj na Krasu – oživljamo pogorišča.

Iz te srčnosti je nastala pot, ki ima s ptičje perspektive obliko srca. To ni naključje, temveč simbolni izraz solidarnosti. Carsus Trail je živi spomenik brezmejnega partnerstva. Ko danes stopamo po teh 103 kilometrih, ne stopamo le po kraškem kamnu, temveč po poti, ki so jo dobesedno tlakovale roke več kot 6.000 prostovoljcev.

Živimo v nepredvidljivih, razdrobljenih časih. Svet okoli nas se zdi razpokan, dialog pa pogosto utopljen v hrupu nestrinjanja. Zato je projekt Zeleno srce Krasa veliko več kot turistični produkt. Je primer

državništva in lokalnega upravljanja. Poglejte to čezmejno sodelovanje sedmih občin: Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko, Komen, Nova Gorica, Doberdob, Devin-Nabrežina in Sovodnje ob Soči. To je zgled za vso aktualno politiko. Dokazali ste, da meje postanejo le črte na zemljevidu, ko gre za preživetje habitatov in ohranjanje dediščine.

Posebno priznanje gre županu občine Miren-Kostanjevica Mauriciju Humarju, ki je v ognju videl priložnost za povezovanje, ter Javnemu zavodu Miren Kras in njegovi direktorici Ariani Durnik. Kot glavni koordinatorji ste izvedli projektno »operacijo na odprtem srcu« Krasa in dokazali, da je strokovno vodenje z vizijo neustavljivo.

Pri tej obnovi je bila neprecenljiva strokovna vloga Zavoda za gozdove Slovenije. Ta nas opominja, da obnova gozda ni le sajenje dreves, temveč celovita skrb za naravno obnovo in zaščito tal. Ni res, da narava zmeraj zmore vse sama – v času podnebnih sprememb, ki so tukaj in zdaj, gozd potrebuje naše znanje in premišljeno, sonaravno ravnanje. Prav zaradi tega strokovnega temelja je bil Carsus Trail upravičeno izbran med 14 najgozdnimi učnimi potmi v letu 2026.

Na tej poti se srečajo:

Narava in človek: več kot 120.000 posajenih sadik je izraz naše dolžnosti.

Zgodovina in prihodnost: pot nas vodi mimo suhih zidov pod zaščito Unesca, mimo spomina na prvo svetovno vojno, a nas hkrati usmerja v trajnostni turizem.

Dostopnost: dejstvo, da je pot pohodna v vseh letnih časih, simbolizira, da je za skrb za okolje vedno pravi čas.

Spoštovani prebivalci Vipavske doline in Krasa z obeh strani meje, spoštovani župani, neumorni prostovoljci in vsi, ki v srcu nosite to trdo, a plemenito zemljo.

Narava nam sporoča, da tudi po največji pogubi obstaja možnost za rast. Carsus Trail je zgodba o rojevanju priložnosti iz pepela. Naj bo ta pot opomin, da z majhnimi dejanji ustvarjamo velike spremembe. Naj bo vsak korak pohodnika poklon tistim, ki ste tukaj gasili, in tistim, ki smo tukaj sadili. Kot predsednica republike sem ponosna na vas. Narava je mogočna, a ranljiva. Mi smo njeni varuhi. Naj živita Zeleno srce Krasa in solidarnost brez meja.